

Dobre praktyki w zakresie mierzenia efektów

Przedstawiamy zbiór dobrych praktyk zawartych w publikacji dla Grantodawców i Grantobiorców „Standardy mierzenia efektów działań. Podręcznik dla organizacji”.

Mamy nadzieję, że opisane przykłady będą zachętą do lektury i pracy z podręcznikiem w zespołach Państwa organizacji na mierzeniu efektów działań

http://forumdarczyncow.pl/text.php?menu_id=1242

I. Dobre praktyki Fundacji Orange w obszarze przygotowania organizacji do oceny działań

Fundacja Orange prowadzi bardzo ciekawy ogólnopolski projekt MegaMisja, który wzorcowo:

- wpisuje się w cele strategiczne firmy Orange (związany jest bowiem z budowaniem nowoczesnie pojmowanych kompetencji cyfrowych),
- opiera się na danych i badaniach (przed rozpoczęciem programu Centrum Cyfrowe opisało sytuację świetlic w szkołach podstawowych pod względem zarówno infrastrukturalnym, jak i zasobów ludzkich i postaw – <https://megamisja.pl/wp-content/uploads/2015/09/MegaMisjaRaportOtwarciaWersjaSkocona.pdf>),
- opiera się na istniejących zasobach (świetlice jako przestrzenie do wspólnej pracy, obecnie nieco zaniedbane), z potencjałem skalowania – ukierunkowanie działań na szkoły pozwala dotrzeć do dużej liczby dzieci w całym kraju.

Fundacja Orange dostarcza konkretnej wiedzy nauczycielom, aby zwiększyć ich swobodę w korzystaniu z technologii, ale przede wszystkim po to, by mogli prowadzić atrakcyjne zajęcia dla podopiecznych. Dodatkowo program dla dzieci jest w formie zespołowo realizowanych misji, za które wszystkie szkoły otrzymują nagrody.

Model interwencji jest klarowny, precyzyjny i oparty na danych – mechanizm programu skupia się na podniesieniu kompetencji nauczycieli, którzy mają z kolei wpływ na podnoszenie kompetencji dzieci. Ewaluacja programu jest rozbudowana i dotyczy wszystkich aspektów jego funkcjonowania: pomiarowi podlegają przyrost kompetencji nauczycieli (precyzyjnie, jest bowiem dokonywany tak zwany pomiar wstępny, co umożliwia zobaczenie zmiany) oraz oddziaływanie na środowisko szkolne, na rodziców i na dzieci.

Dzięki wynikom badań program jest również rozbudowywany w kierunku, który rozszerza jego oddziaływanie – obecnie mogą go realizować również nauczyciele nauczania zintegrowanego (badanie powinno być nie tylko potwierdzeniem tego, że robimy coś dobrze, ale także impulsem, żeby robić to inaczej i skuteczniej).

Fundacja Orange i jej działania, takie jak program MegaMisja, są integralnym elementem wieloaspektowego procesu oddziaływania firmy na otoczenie społeczne w Polsce, a dzięki ewaluacji efektów Fundacja Orange dokłada precyzyjnie opisaną cegiełkę do całościowego pomiaru wpływu.

II. Dobre praktyki w prowadzeniu diagnozy obszaru, w którym działa organizacja

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży od lat rozbudowuje repozytorium wiedzy dotyczącej sytuacji młodych ludzi żyjących na obszarach wiejskich, ponieważ właśnie do tej grupy kieruje od lat swoje działania w Programie „Równać Szanse”. **Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności**, która jest partnerem tego przedsięwzięcia, inwestuje w badania i ekspertyzy dotyczące nie tylko Programu „Równać Szanse”, ale także szerokiej diagnozy obszarów wiejskich.

Przykładem takiego działania jest raport *Młodzież na wsi*, udostępniany na stronie programu: http://www.rownacszanse.pl/uploads_public/cms/parameter-1599/18702_mlodziuz_na_wsi_raport.pdf.

Dzięki szerokiemu spojrzeniu na cały obszar programy Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży mogą być modyfikowane zgodnie z realnymi potrzebami, działania zaś mogą być rozbudowywane lub – przeciwnie – zredukowane do tylko najważniejszych.

Ponadto corocznie w Marózie **Fundacja Wspomagania Wsi** wspólnie z **Fundacją Rozwoju NIDA** organizuje ogólnopolskie spotkania, na których organizacje pracujące w środowiskach wiejskich dzielą się swoją wiedzą i pomysłami. Tam również prezentowane są najnowsze wyniki badań, organizacje opisują swoje bieżące działania, a eksperci zwracają uwagę na to, co w danym momencie i w pewnej perspektywie powinno być przedmiotem interwencji. W każdym z obszarów warto poszukać tego rodzaju cyklicznych spotkań działaczy i ekspertów, ponieważ zapewni nam to możliwość szybkiego zdobycia najświeższej wiedzy.

Link do wydarzenia: <http://fundacjawspomaganiawsi.pl/activity/spotkania-w-marozie>.

III. Dobre praktyki w tworzeniu modelu interwencji opartego na diagnozie i nakierowanego na mierzenie efektów

Program „Zdrowo Jemy, Zdrowo Rośniemy” Fundacji Nutricia jest przykładem precyzyjnej teorii zmiany opartej na diagnozie sytuacji i przedsięwzięcia realizującego logiczny mechanizm interwencji. Wnioski z badania zrealizowanego przez Instytut Matki i Dziecka na dzieciach w wieku 13–36 miesięcy (*Kompleksowa ocena sposobu żywienia dzieci w wieku 13-36 miesięcy w Polsce*, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2011) wskazują, że 55% dzieci ma nieprawidłowy wskaźnik masy ciała (zbyt duża lub zbyt mała masa ciała), 80% cierpi na niedobór wapnia i witaminy D, 90% je za dużo soli, a 80% spożywa za dużo cukru. Co można zrobić? Zmienić menu tam, gdzie mamy nad tym większą kontrolę, czyli w żłobkach i przedszkolach. Fundacja wsparła 170 dietetyków, którzy jako edukatorzy żywieniowi wyszkolili blisko 8,5 tysiąca pracowników w ponad 1,3 tysiąca placówkach w całej Polsce. Jakie są rezultaty? Imponujące – 93% żłobków i przedszkoli, które wzięły udział w programie i zmieniły menu na zdrowsze, co przekłada się na realną poprawę sposobu żywienia ponad 65 tysięcy dzieci (*Wyniki badania ewaluacyjnego, przeprowadzonego w 2016 roku wśród przedstawicieli biorących udział w programie żłobków i przedszkoli*, Millward Brown).

Szczegółowe informacje i dane na stronie programu: <http://www.zdrowojemy.info>.

- Krótki opis teorii zmiany jakości życia przez ruch i sport na przykładzie **Cirque du Monde**: <https://www.cirquedusoleil.com/en/about/global-citizenship/social-circus.aspx>.
Fundacja IDEO (autorzy metody Design Thinking – <https://www.ideo.com/about>).

- Przykład opisu modelu zmiany przez organizację **Beat the Streets**:
<http://www.intelligenthealth.co.uk/wp-content/uploads/2016/02/IH-BTS-Brochure.pdf>.

IV. Dobre praktyki w sferze relacji Darczyńców z Grantobiorcami w wymiarze mierzenia efektów.

Fundacja im. Stefana Batorego wspiera organizacje w taki sposób, aby miały poczucie bezpieczeństwa i komfortu w dążeniu do jak najlepszych efektów. Wychodząc z założenia, że to organizacje są ekspertami w swoich dziedzinach, Fundacja Batorego buduje z nimi partnerskie relacje – rozmawia otwarcie o problemach, porażkach czy zmianach w otoczeniu, które należy wziąć pod uwagę na kolejnych etapach działań. W rozmowach stale powraca z pytaniem o efekty – sposoby ich oceny i dowody wystąpienia zmian. Sprawozdania składane do Fundacji Batorego bardziej niż kontroli służą refleksji nad tym, co udało się osiągnąć i po czym można to poznać. Sprawozdaniom zawsze towarzyszy rozmowa – bezpośrednia lub telefoniczna. Ponadto Fundacja Batorego kontaktuje ze sobą organizacje, które mogą się od siebie uczyć lub działać wspólnie. Umożliwia nawet pokrycie z dotacji związanych z tym kosztów podróży i spotkań. Fundacja organizuje także spotkania lub warsztaty dla organizacji działających w tym samym obszarze, aby mogły wymienić się wiedzą, doświadczeniem lub skoordynować działania wokół tego samego problemu.

Dużą dbałością o merytoryczną współpracę ze swoimi grantobiorcami charakteryzuje się **Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego**. Umieszczone na stronie podsumowania i poradniki są przejrzystymi materiałami dla bibliotek. Warto zobaczyć podsumowanie współpracy fundacji z siecią bibliotek (<http://frsi.org.pl/biblioteka-wiecej-niz-mylisz-6-lat-programu-rozwoju-bibliotek-2>) albo skorzystać z dużej liczby poradników dla partnerów programu (<http://www.biblioteki.org/poradniki.html>). Dzięki tym poradnikom biblioteki dobrze rozumieją swoją rolę w programie, mają jasność, jakimi narzędziami mogą się posługiwać, realizują swoje zadania, ale także wiedzą, o jaką zmianę w bibliotekach chodzi i jak ją można zaobserwować

V. Dobre praktyki w komunikowaniu efektów działań i misji organizacji

Sprawozdanie merytoryczne

- Misją Fundacji LOTTO Milion Marzeń jest wspieranie społeczeństwa na drodze do szczęśliwego i odpowiedzialnego życia. W rocznym publicznym sprawozdaniu merytorycznym fundacja opisuje wszystkie swoje programy. Kładzie przy tym nacisk na ich efekty. Każdy program ma zakładkę

„efekty”, w której są przedstawione dane i dowody dokumentujące zmianę. Raport z działań Fundacji LOTTO Milion Marzeń w 2015 roku – http://fundacjalotto.pl/fundacjalottowww/wp-content/uploads/2017/04/Fundacja_LOTTO_2015_sprawozd_merytoryczne.pdf.

Infografika

- Program Rozwoju Bibliotek Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego wspiera rozwój bibliotek w małych miejscowościach. Infografika „Co się zmieniło w bibliotekach” korzysta z danych Głównego Urzędu Statystycznego, aby pokazać, jak biblioteki uczestniczące w programie zmieniły się przez lata na tle innych polskich bibliotek (http://www.biblioteki.org/artykuly/Jak_zmieniaja_sie_biblioteki_raport_z_analzy_danych_GUS.html).

Publikacja

- Stypendia Pomostowe to program realizowany przez Fundację Edukacyjną Przedsiębiorczości, który oferuje wsparcie finansowe na pierwszym roku i na kolejnych latach studiów młodzieży z małych miejscowości i niezamożnych rodzin. W publikacji *Spełnione marzenia* absolwenci programu opowiadają o swojej drodze na studia i znaczeniu programu. *Spełnione marzenia. Stypendia pomostowe 2002–2015*, Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości – http://www.stypendia-pomostowe.pl/wp-content/uploads/2016/12/Spelnione-Marzenia_2016_www.pdf#post-6573.

Sprawozdanie wpływu

- Oomph! to brytyjskie przedsiębiorstwo społeczne działające na rzecz jakości życia seniorów. Każdego roku swój wpływ opisuje w „sprawozdaniu wpływu”. Por. na przykład: *Oomph! Annual Impact Report 2014/2015* – <http://www.oomph-wellness.org/uploads/uploads/00000/00000610.pdf>.
- Send a cow to organizacja walcząca z niedożywieniem dzieci w Afryce. Regularnie sprawozdaje swoje efekty na stronie internetowej i w rocznych raportach. Por. na przykład: *Send a cow. Our Impact* – <http://www.sendacow.org.uk/assets/files/Related-downloads/Send-a-Cow-Impact-Report-WEB.pdf>.
- Enabling Enterprise jest przedsiębiorstwem społecznym, którego misją jest pomoc młodzieży w nabywaniu umiejętności, doświadczeń i ambicji, których potrzebują, aby dobrze pokierować swoim życiem. Od kilku lat organizacja publikuje roczne sprawozdanie wpływu *Enabling Enterprise. Our Impact* – <http://enablingenterprise.org/about/our-impact>.